

Aluehallitus 30.3.2026 § 42

§ 42

Aluehallituksen 31.5.2022 § 54 päätöksen tarkistaminen koskien valtuustoryhmien toimintatuen periaatteiden hyväksymistä

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Moisala Jarno

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. tarkistaa 31.5.2022 § 54 päätöstään valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista, ja
2. hyväksyä liitteenä olevat valtuustoryhmien toimintatuen periaatteet voimaan 1.1.2026 alkaen.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Lain hyvinvointialueesta § 27 mom. 2 (611/2021, jäljempänä hyvinvointialuelaki), jossa säädetään valtuustoryhmien toiminnan tukemisesta, on muuttunut 1.1.2026 alkaen.

Lain lausuntokierroksella aluehallitus lausui lakiehdotuksesta kokouksessaan 25.8.2025 § 190.

Lakimuutoksen myötä aluehallituksen on syytä tarkistaa 31.5.2022 § 54 tekemää päätöstään valtuustoryhmien toimintatukien myöntämisen periaatteista.

Hyvinvointialuelain 27 § mom. 2 kirjaus 1.1.2026 alkaen on seuraava:

Valtuustoryhmien toimintaedellytyksien parantamiseksi hyvinvointialue voi taloudellisesti tukea valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä valtuustoryhmän päätöksentekoon liittyvää muuta toimintaa. Tukea myönnettäessä hyvinvointialueen on yksilöitävä tuen käyttötarkoitus. Tiedot tuen määrästä ja käyttökohteesta on ilmoitettava valtuustoryhmittäin hyvinvointialueen tilinpäätöksessä.

Edellä mainitun säädöksen mom. 2 aiempi kirjaus oli seuraava:

Valtuustoryhmien toimintaedellytyksien parantamiseksi hyvinvointialue voi taloudellisesti tukea valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä toimenpiteitä, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Tukea myönnettäessä on yksilöitävä tuen käyttötarkoitus. Tuen määrä valtuustoryhmittäin on ilmoitettava hyvinvointialueen tilinpäätöksessä.

Hallituksen esityksessä 18.9.2025 (HE 91/2025) lakimuutosta perusteltiin seuraavasti:

27 § Valtuustoryhmä ja sen toiminnan tukeminen

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että siinä ei enää säädettäisi mahdollisuudesta tukea toimenpiteitä, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Jatkossa momentin mukaan valtuustoryhmien toimintaedellytyksien parantamiseksi hyvinvointialue voisi taloudellisesti tukea valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä valtuustoryhmän päätöksentekoon liittyvää muuta toimintaa. Sisäistä toimintaa ei ole määritelty voimassa olevassa säännöksessä. Tuen käyttökohteet jäisivät jatkossakin paikalliseen harkintaan. Aluevaltuustoryhmiä voitaisiin tukea esimerkiksi antamalla ryhmän käyttöön tiloja, sihteeriapua, tietoyhteyksiä ja laitteita sekä avustamalla luottamushenkilöiden koulutusta tai sellaisten tilaisuuksien järjestämistä, jotka liittyvät hyvinvointialueen päätöksentekoon liittyvien asioiden käsittelyyn. Esimerkiksi hyvinvointialueen asukkaiden kuuleminen ja keskustelutilaisuudet hyvinvointialueen päätöksentekoon liittyvistä asioista olisivat jatkossakin mahdollisia.

Lakimuutoksen myötä aluehallituksen 31.5.2022 § 54 päättämiin aluevaltuuston valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteiden seuraavia kohtia on syytä täsmentää vastaaman lakimuutoksen myötä tulleita muutoksia seuraavasti:

Otsikon ”Tuen käyttökohteet” alla olevat kohdat:

- asukkaille avointen tilaisuuksien järjestämiseen liittyvät kustannukset (tilavuokrat, pienimuotoiset tarjoilut, tilaisuuteen liittyvä materiaali) edellyttäen, ettei osallistumista tilaisuuteen ole erikseen rajattu ja
- asukkaille suunnatun viestinnän ja tiedottamisen kustannukset, kun ilmoitus ja viestintä liittyvät hyvinvointialueen toimintaan (tilaisuuksista tiedottaminen, valtuustoryhmien näkyvyyden lisääminen).

Ehdotetut muutokset ilmenevät liitteestä.

Lisäksi liitteeseen ehdotetaan tehtäväksi myös muita merkitykseltään vähäisiä muutoksia, jotta periaatteet selkeyttävät ja vastaavat käytännössä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen muodostuneita käytänteitä.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 § kohdan 1 mukaan aluehallitus vastaa hyvinvointialueen hallinnosta ja taloudenhoidosta.

Hallintosäännön § 161 mukaan aluehallitus antaa tarkemmat ohjeet toimintatuen hakemisesta. Em. säännösten nojalla on aluehallituksen tehtävänä päättää valtuustoryhmien toiminnan tukemisen yksityiskohtaisista periaatteista.

Liitteet

- 1 Aluevaltuuston valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteet 1.1.2026 alkaen

Oheismateriaali

- Aluevaltuuston valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteet (aluehallitus 31.5.2022 § 54)

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Hallinnon erityisasiantuntija

Päätöshistoria

Aluehallitus 31.5.2022 § 54

§ 42

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä olevat valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteet ja

2. antaa hallinnon ja hankinnan valmistelujohtajan tehtäväksi ohjeistaa valtuustoryhmiä tarkemmin vuoden 2022 toimintatuen hakemisesta.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Laki hyvinvointialueesta mahdollistaa valtuustoryhmän toiminnan tukemisen (§ 27 611/2021) silloin kun valtuutetut ovat muodostaneet valtuustoryhmiä. Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu. Valtuustoryhmien muodostamisessa tulee noudattaa hallintosäännön määräyksiä.

Hyvinvointialue voi tukea taloudellisesti valtuustoryhmien sisäistä toimintaa sekä toimenpiteitä, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Tuen avulla hyvinvointialue pyrkii talousarvion puitteissa parantamaan valtuustoryhmien toimintaedellytyksiä.

Tuki voidaan myöntää määrättyihin käyttötarkoituksiin ja tuen myönnetty määrä valtuustoryhmittäin tulee ilmoittaa hyvinvointialueen tilinpäätöksessä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on käytössä valtuustoryhmälle maksettava valtuutettukohtainen toimintatuki. Hallintosäännön 153 § mukaan valtuustoryhmille maksetaan toimintatukea 6000 euroa/valtuutettu/vuosi. Tuki maksetaan vuosittain neljässä osassa.

Koska aluevaltuuston toimikausi on käynnistynyt 1.3.2022, maksetaan vuonna 2022 tukea 10 kuukaudelta yhteensä 5 000 euroa varsinaista valtuutettua kohden.

Valtuustoryhmien tukiprosessia on valmisteltu viranhaltijayhteistyössä Länsi-Uudenmaan, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan ja Vantaa-Keravan hyvinvointialueiden kesken ja prosessista on pyritty saamaan mahdollisimman identtinen hyvinvointialueiden välillä. Aluevaltuuston neuvottelutoimikunta on käsitellyt toimintatuen haun ja myöntämisen prosessia kokouksissaan 5.5.2022 ja 12.5.2022.

Valtuustoryhmät hakevat toimintatukea sähköisellä lomakkeella, joka vastaa sisällöllisesti Valtiontalouden tarkastusviraston suositusta.

Tuen käyttökohteet

Toimintatukea voidaan käyttää vain lain määräämiin perusteisiin, valtuustoryhmien sisäisen toiminnan tukemiseen sekä toimenpiteisiin, joilla valtuustoryhmät edistävät hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi kuntalain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 8/2006) kirjatun tulkinnan mukaan valtuustoryhmät voivat käyttää toimintatukea esimerkiksi seuraaviin käyttötarkoituksiin:

- valtuustoryhmän toimintaa tukevan sihteerin tai muun henkilöstön palkkakustannukset ja muut tehtävään liittyvät välittömät kulut;

- valtuustoryhmän toimintaa tukevien sisäisten tilaisuuksien kustannukset (seminaarit, suunnittelutilaisuudet, tilakustannukset, tarjoilut, jne.);
- valtuustoryhmän jäsenten tai toimintaa tukevan henkilöstön koulutuskustannukset silloin kun koulutus liittyy valtuustoryhmän toimintaedellytysten parantamiseen (esim. viestintään liittyvät koulutukset);
- valtuustoryhmän toiminnan kannalta välttämättömien laitteiden hankinta- ja ylläpitokustannukset (kamera, laitteisto, ohjelmistot, jne.), jos valtuustoryhmän käyttöön annetut laitteet eivät ole riittäviä;
- tilaisuuden tulee lähtökohtaisesti liittyä koko valtuustoryhmän toimintaan ja maksettavan tuen tulee olla oikeassa suhteessa hankittuun palveluun tai tuotteen kustannuksiin nähden;
- asukkaille avointen tilaisuuksien järjestämiseen liittyvät kustannukset (tilavuokrat, pienimuotoiset tarjoilut, tilaisuuteen liittyvä materiaali) edellyttäen, ettei osallistumista tilaisuuteen ole erikseen rajattu ja
- asukkaille suunnatun viestinnän ja tiedottamisen kustannukset, kun ilmoitus ja viestintä liittyvät hyvinvointialueen toimintaan (tilaisuuksista tiedottaminen, valtuustoryhmien näkyvyyden lisääminen).

Em. hallituksen esitykseen kirjatut periaatteet toimivat kuntien valtuustoryhmien ohella myös hyvinvointialueiden valtuustoryhmien toimintatuen käyttötarkoitusten yleisperiaatteina.

Toimintatuen hakemisen prosessi

Valtuustoryhmien tulee hakea vuoden 2022 toimintatukea 30.6.2022 mennessä hyvinvointialueen laatimalla sähköisellä lomakkeella.

Tuesta ja takaisinperinnästä päättää hallintosäännössä määrätty viranhaltija aluehallituksen määräämien periaatteiden mukaisesti yhdenvertaisuusperiaatteita noudattaen.

Valtuustoryhmien tuen ensimmäinen osa maksetaan suunnitelman hyväksymisen jälkeen ja toinen osa väliraportin toimittamisen jälkeen kuitenkin aikaisintaan 1.9.2022

Valtuustoryhmien tulee raportoida vuoden 2022 tuen käytöstä 1.3.-30.6.2022 ajalta viimeistään 31.8.2022 mennessä.

Toinen raportti laaditaan ajalta 1.7.-31.12.2022 viimeistään 31.1.2023 mennessä.

Toimivalta

Hallintosäännön 41 § kohdan 1 mukaan aluehallitus vastaa hyvinvointialueen hallinnosta ja taloudenhoidosta. Em. säännöksen nojalla on aluehallituksen tehtävänä päättää valtuustoryhmien toiminnan tukemisen yksityiskohtaisista periaatteista.